

Zo dik as 'n tiek

Dát zegt een Groninger als hij wil aangeven dat hij erg veel heeft gegeten. Enig idee wat met een tiek wordt bedoeld?

In het Groningse dialect wordt met een *tiek* of een *tieke* een tor oftewel een kever bedoeld. Zo is een *ekkelतिक* de benaming voor de meikever, letterlijk dus de eikelkever. En kent u 't *laimeneerstiekje*? Volgens ons wordt daar het lieveheersbeestje mee bedoeld. Verder kent het Gronings ook nog de *meeltiek* (meeltor) en de *wottertiek*. Dat laatste staat voor het draaikevertje oftewel het schrijvertje, een kevertje dat behoort tot de familie Gyrinidae. Dit zijn dus allemaal kevers of zoals de oude Nederlandse naam hiervoor is: de schildvleugeligen.

Denk echter niet dat het Gronings eenvoudig is. Want men kent er ook de *bostiek* of *schoapetiek*, maar daarmee wordt de gewone teek aangeduid. En met *oortiek* wordt een oorworm bedoeld terwijl dat toch overduidelijk geen kever is. Ten slotte kom je in Groningen ook nog de benaming *onweerstiekjes* tegen, maar daarmee worden de insecten (nog preciezer de tripsen) bedoeld die op een warme drukkende zomernamiddag kunnen rondzwermen, waarna vaak een verfrissende onweersbui losbarst.

Wel een echte kever is de *bloartiek*, ook wel *bloarebieter*. Zo wordt een loopkever oftewel scharrebijter genoemd.

Tot slot nog een Gronings spreekwoord als uitsmijter: "Hai gaat noar kerk, doar laankbainde muggen veurzigen". Met de *lankbainde muggen* worden de gewone steekmuggen bedoeld. Zoals in de kerk, voordat een psalm wordt aangeheven, een voorzanger de melodie aangeeft, zoemen de muggen voordat je wilt gaan slapen. Het gezegde zegt dus niet meer en niet minder dan dat men naar bed gaat.

(Uit: Nieuw Groninger Woordenboek, K. ter Laan)